

ELLENZÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cenzura: A. Morá

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 25 Lei
Negyedévre . . . 70 Lei
Fél évre . . . 130 Lei
Egész évre . . . 240 Lei

Egyes szám ára 1 L. — Bucurestiben 150
Németországban 1 M. — Ausztriában 15 K.
Csehszlovákiában 1 Ck. Jugoszláviában — 50d.
Magyarországon 3 korona.

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLOS

Szerkesztőség-kiadóhivatal:
Státus-palota

Telefonszámok:
Szerkesztőség 9. — Kiadóhivatal 109.

Hirdetések
díjazás szerint.

Pártok és a magyarság egysége

A Magyar Szövetség működésének hatósági betöltése, az azt megelőző, szükségtelenül felfújt affér, a Szövetség demokratikus átszervezése, valamint a Szövetségnek az alakulandó pártokhoz való viszonya körül támadt szóáradatban nagyon sok olyan dologgal találkozunk, amelyek egyáltalán nem voltak alkalmasak arra, hogy tisztázzák az eszméket és megjelöljék a helyes irányvonalat. Sőt inkább bizonyos zavart és gondolkodásbeli fejtelenséget teremtek mindezen kérdések körül. Holott az erdélyi magyarságnak, ha élni és fejlődni akar ősei földjén, mindenek előtt bizonyos alapvető kérdésekben kell egy fejeként gondolkodnia, egy szívet és lélekkel akarnia. Csak azután jöhetnek a legfőbb célok kiviteli módozatai tekintetében a mellőzhellen véleménybeli különbségek. Ezek azonban sohasem vehetnek olyan irányt, hogy a magyarságnak alapjában minden körülmények közt feltétlenül megóvandó egységes frontját megbontassák.

Szükséges ezekkel a kérdésekkel tisztába jönnünk, mert nem hiszünk, hogy a magyarság még soká nélkülözze különben is meglevő egységének külső, intézményes kifejezőjét: a Szövetséget. Ez utóbbi működésének mihamarább meg kell ismét indulni. Hogy ez a megindulás és az egész további haladás nem állhat semmiféle külön érdekek szolgálatában, hanem csakis az összmagyarság demokratikusan, legszabadalibban felfogott érdekeinek lehet erős eszköze, feleslegesek is tartjuk külön leszögezni. Akik nem tudnak egyebet a demokratikus átszervezés vesszőparipáján való egészen felesleges lovaglásnál, csak arról tesznek tanúságot, hogy nem lévén egy jóra való gondolatuk, hatásos jelzavak until ismétlésével igyekeznek azt a benyomást kelteni a könnyen befolyásolhatók előtt, mintha valami nagy és szükséges dolgot fedeztek volna fel. Semmi szükség erre a szalmacséplésre. A demokratikus irány ellen soha senki fel nem lépett a Szövetség-

ben. De a demokratikus haladást nem adjuk oda senkinek privilégiumképen és semmi esetre se vagyunk hajlandók elnézni, hogy annak örve alatt akár egyesek, akár klikkek és kotóriák maguknak préseljének ki előnyöket.

Nem perhorreszkáltuk elvileg és feltétlenül a politikai aktivitást sem. Csak azt mondtuk és valljuk, hogy az aktivitás olyan legyen, amely méltó a magyarsághoz és valóban hasznosnak ígérkezik. Az „akár egy szál emberig” menő aktivitás minden komoly megfontolás előtt csak nevetséges lehet. Nem, az erdélyi magyarság egy-két szál emberrel nem jelenhet meg a parlamentben. Ennek nem lenne semmi értelme. Ennél a passzivitás még mindig többet ér.

Nem értelmezzük a magyarságegységet sem úgy, hogy itt minden magyarnak egy ráoktrojált politikai kell véleményen lennie és erre az oktrojálásra a Magyar Szövetség legyen hivatott. A Magyar

Szövetség az erdélyi magyarság egységének szerve, minden törekvésének központja. De nem gyakorolhat diktatúrát tagjainak politikai véleménye és akarati iránya felett. Nagyon természetes, hogy egyetlen magyarnak se lehet a szövetség programjába foglalt alapelvekkel ellentétes programja és törekvése. De ezen túlmenve aztán diktatórikusan elnyomni a vélemények szétágazását, egy lenne egyáltalán a politikai megmozdulás elfojtásával. Hiszen politikai aktivitás pártok nélkül el nem képzelhető. Mi még azt sem tartanók helyesnek, ha a szövetség előzetesen befolyást igyekezne gyakorolni a jelölésekre. A szövetség nem párt és nem lehet a pártok pártja sem, amint ezt a zavaros és sokféleképp értelmezhető formulát legutóbb a vitába dobták. A szövetség a magyarság egysége a politikai többféleségben, a legfőbb összmagyar érdekek őre és védelmezője a párttörek-

vések felett. Feladata csak az lehet, hogy kiegyenlítő és összeegyeztető fellépésével megvédje a legfőbb érdekeket.

A szövetség és a pártok, a mellőzhellen egység és az aktivitás mellett természetes politikai szétágazások kérdésének csak ez a felfogása helyes. Nem zudiája a belső meghasonlás lavináját a magyarságra, de nem is helyezi semmiféle kényszerű gyámság alá politikai nézetirányainak szabad megnyilvánulásában. A Szövetség maradjon meg annak, aminek indult. A politikai nézeteltérések rajta kívül kijátszhatják a maguk energiáit, elmehetnek a párt harcok hevességéig, lüktelhet bennük a pártszenvédelem. A Szövetségnek mindezeket kívül és ezek felett kell maradnia. Szikládja legyen az egységnek, amelyen a politikai különbségek minden hulláma megtörik, amelynek magas várából örködnek a pártérdekeken túlmenő összmagyarsági legfőbb érdekek felett.

India fellázadt az európaiak ellen

Utcai harcok Bombayban. — Életveszélyben forgott a walesi herceg. — Terjed a nacionalista forrongás

London, nov. 21. Indiában a múlt hónapban kiterjedt lázadás dühöngött, amelyet elkeseredett küzdelem után sikerült az angol helyőrségeknek elfojtaniok. A kormány jelentése szerint Indiában helyreállott a rend. A hivatalos felfogás azonban túlzott optimizmusnak bizonyult. A pacifikálás befejezésére ugyanis az angol kormány Indiába küldte a trónörökös. A trónörökös Bombayba varó érkezésekor újból véres harcok törtek ki. A lázadók folszedték a vasuti síneket. A walesi herceget is majdnem vasuti szerencsétlenség érte. A város utcáin is súlyos zavargások voltak. A trónörökös érkezésekor a benszülőttek negyedikből sok ezer ember álltörle a katonaság és rendőrség sorfalát. A tömeg benyomult a főutcákba és lövöldözni kezdett. A katonaság erre gépfegyvertűzeléssel válaszolt. Egy órahosszat tartó utcai harc után ötvenhárom benszülőtti és tizenhét katona elesett. A sebesültek száma meghaladja a százat. Hat rendőrtiszviselőt elhurcoltak.

Ujabb jelentések szerint a bombay zavargások sokkal komolyabbak voltak, mint a táviratok jelentették. Az európaiakat min-

denütt bántalmazták. Az utcai forgalom több helyütt megakadt. A villamosokat felgyújtották és felborították. Egész Indiában terjed a nacionalista forrongás.

Franciáország segíti az éhező Oroszországot

Páris, nov. 21. A szenátus 280 szavazattal 11 ellenében megszavazta az éhező Oroszország felségélyezésére szükséges 6 millió frankról szóló hiteljavaslatot. (Rti.)

Jó viszony Német- és Oroszország között

Berlin, november 21. Oroszország berlini képviselője, Krestinsky, tegnap bemutatózó látogatást tett Wirth kancellárnál. Ez alkalommal Krestinsky kijelentette, hogy a Németország és Oroszország közötti viszonynak szorosabbá kell válnia, mert a két állam kölcsönösen egymásra van utalva. Wirth válaszában azon reménynek adott kifejezést, hogy a két ország közötti együttműködés meg fog valósulni.

Ugyancsak tegnap fogadta Ebert birodalmi elnök is Krestinskyt, aki bemutatta akkreditáló levelét. (Rti.)

Fölmentették az aradi diákokat

Saját tud.) Az összeesküvés vádjai miatt elítélt 83 aradi diák közül, mint ismeretes, 75 diákot a bíróság 15—15 napi elzárásra ítél, nyolc diákot pedig, akik a mozgalom szervezésében előjártak, két-három évi börtönnel sújtott. A félhavi elzárásra ítélt diákok az ítéletben megnyugodva, büntetésüket ki is töltötték. A súlyosabban elítélt nyolc diák azonban az ítélet ellen felebbezéssel élt. A bukaresti semmítőszék most a nagyszabedű hadbírószék ítéletét megváltoztatva mind a nyolc diákot fölmentette. A diákok már el is hagyták a katonai fegyházat.

Az ítélettel kapcsolatban a kolozsvári Pátria a következőket írja:

— Az ítélet csak igazságos lehet. Nem tudjuk elképzelni, hogyha ez az utolsó nyolc vádlott bűnös lett volna, a felsőbb bíróság megsemmisítelte volna az ítéletet. Most aztán feltesszük a kérdést: egyszerű inszenálás volt-e az egész aradi iskolai lázadás és hogyha inszenálás volt, nem gondolják az igazságügyi hatóságok, hogy szintén vádlottak padjára kellene állítani azokat, akik egy nem létező dolgot lepleztek le? Nem gondolják a felelős faktorok, hogy ezzel az igazságszolgáltatás-játékkal kompromittálják magukat a világ szeme előtt?

Tényleg ideje már, hogy ne fujjanak föl minden diáksínyt összeesküvéssé.

Rágalmazási per kémkedés vádia miatt

A Jahoda—Hosszu-ügy a járás-
bírószágon

(Saját tud.) Érdekes ügy epilo-
gusa játszódott le a járásbírószágon
előtt. Hosszu Vazul városi főjegyző
1921. januárjában egy városi tanács-
ülésen azt a kijelentést tette, hogy
Jahoda Károly, aki annakidején a
városi villamosmű bérbeadásának
szakértő-bizottsági tagja volt, a vi-
lágháború idején a németek javára
kémkedett. Jahoda Dandea városi
tanácsostól értesült, hogy őt kém-
kedéssel vádolják meg és ezért fő-
mérdek bünvádi keresetet adott be
Hosszu főjegyző ellen [becsületsértő
és rágalmazás miatt.

Hosszu főjegyző az előző tárgya-
lason előadta, hogy Bukarestben
1916-ban „Germania in Romania”
című Biblis Sturila-nak egy könyve
jelent meg, amelyben azt írja, hogy
egy Alfréd Jahoda nevű egyén a
nagy háború alatt kitűnő kémzsol-
gálatot teljesített a németek javára.
Hosszu kijelentette, hogy a könyv
ezen állítását bizonyítani kívánja,
annál is inkább, mert tudomása
szerint Jahoda az osztrák-magyar
monarchia összeomlása után Kolozs-
váron úgy a román nemzeti tanács-
nak, mint a magyar nemzeti tanács-
nak felajánlotta szolgálatait s mind
kettőnek teljesített is kémzsolgálatot.

Szombaton volt az érdekes ügy-
nek folytatódó tárgyalása a ko-
lozsvári járásbírószágon. Ezen a tár-
gyaláson már Hosszu főjegyző el-
ismerte, hogy Jahoda Károly nem
azonos azzal a Jahodával, aki a
nevezett könyvben szerepel. Ez a
könyv azonban annakidején köz-
forgalomban volt, Jahodának tehát
cáfolatot kellett volna leadni a la-
pokban, ha a könyvben foglaltak
nem felelnek meg a valóságnak. Ő
mint városi főtitkár kötelessé-
gének tartotta, hogy a városi tanács
zárt ülésén közölje a Jahodáról
szóló adatokat, aki a város közle-

tében szerepet játszó egyén volt.
Elismeri, hogy tévedett és sajnálja,
hogy ezt az ügyet itt kellett tisz-
táznia. Kérte a bíróságot, mellőzze
a tanúk kihallgatását, mivel most
már csak a jóhiszeműség vagy rossz-
hiszeműség megállapításáról lehet
szó.

Jahoda ragaszkodott ahhoz, hogy
a bíróság hallgassa ki a tanukat,
mert Hosszu főjegyző annak idején
vállalta állításának bizonyítását. Fel-
mutatja Dandea városi tanácsosnak
a levelét, melyből azt lehet követ-
keztetni, hogy a vádlott Dandea

előtt olyan kémkedésről is említést
tett, amely az illető könyvben nem
szerepel. Hosszu főjegyző kijelen-
tette, hogy ő azelőtt semmit sem
tudott Jahoda állítólagos kémkedé-
séről s az ő figyelmét a szóban-
forgó könyvre dr. Utelea vármegyei
alprefektus hívta fel. A bíróság úgy
döntött, hogy a tanúk kihallgatását
mellőzi, mivel tényez csak a jóhi-
szeműség vagy rosszhiszeműség be-
bizonyításáról lehet szó. E célból
elrendelte dr. Dandea városi taná-
csos és dr. Utelea alprefektus ki-
hallgatását.

Anglia a bomlás útján

Lloyd George meghunyászkodott az irek előtt. —
Egyiptom tüntet a walesi herceg ellen. — India
„kézzelfogható” engedményeket akar

Páris, november 21. Az angol ál-
láspont az ir kérdésben tarthatat-
lanná vált, — bármi történik is az
irek körül, a közvéleménynek azt
kell tapasztalnia, hogy az angolok
már csupán a védekezésre szoruló-
nak, a támadások elől lehetősé-
gkiternek és — panaszkodnak.
Legutóbb a király és a pápa
táviratváltása alkalmával a király-
nak tisztán udvariassági frázisok-
ból összenőtt táviratában De Va-
lera valami gyanús dolgot fede-
zett fel, valami olyasmit, mintha a
király még mindig nem vetett volna
számot az ir álláspont jogosultsá-
gával. De Valera tehát tiltakozó
táviratot küldött a pápához, akinek
azt magyarázta, hogy György
királynak nincsen joga az ir nem-
zet nevében beszélni... Az angol
kormány sajtója erre mit felelt?
Magyarázatni kezdte, hogy a ki-
rály távirata „nem volt provokáló”.
A dolog szóba került a parlament-
ben is, ahol Lloyd George minisz-
terelnök ez ügyben így kezdte be-
szédét:

— Gondosan kerülni akarom azt,
hogy oly hangot használjak, mely a
helyzetet még jobban megnehezi-
tené...

Az angol kormánynak és az egész
angol közvéleménynek ez a gondos
óvatossága jellemzi az egész helyze-
tet és bizonyítja azt, hogy Nagy-
Britannia — legalább otthon — már
nem az a rettenetes hatalom, aki
volt; lehet, hogy még ma is orosz-
lán, de — már fogatlan.

Erre vall az is, hogy a szegény
walesi herceg, aki még ki sem pi-
hente világszerte, már megint
kénytelen volt utrakelni Egyiptom-
ba és főként Indiába, hogy ott „az
izgalmat lecsillapítsa”.

Utközben egy napra megállt a
trónörökös Malta szigetén. Mert
még Malta is nyugtalankodik, ez a
maroknyi kis nép, ahol minden ci-
vilre két katona esik. Maltának
éppen olyan önkormányzatot kellett
adni, mint a nagy gyarmatoknak,
önálló parlamenttel s a világ leg-
nagyobb parlamentjét maga a walesi
herceg nyitotta meg, egy nap malta-
tartózkodása alatt.

Nem sokkal hosszabb időre van
tervezve a trónörökös egyiptomi lá-
togatása sem. Egyiptomban igen
nagy bajok vannak, mert a „non-
cooperation movement”, melynek
vége célja minden közösség megszakí-
tása az angolokkal, nagyon felül-

kerekedett és kétségtelenül magával
ragadta már az ország nagy többsé-
gét. A kormány mindent megtett,
hogy azt a mozgalmat legalább arra
az időre leszerelje, míg a trónörö-
kös Egyiptomban tartózkodik, de
minden kísérlet meghiusult, sőt cél-
jának éppen az ellenkezőjét érte el
a kormány: azon a napon, amelyen
a walesi herceg Egyiptomban
partraszállott, tüntető sztrájkba lé-
pett az egész Egyiptom; a „non-
cooperation” pártjának felhívá-
sára nemcsak a munkások, de a
kereskedők és hivatalnokok is hu-
szónégy órára abbahagytak min-
den munkát. Természetes, hogy
ilyen fogadtatás után a walesi her-
ceg egyiptomi tartózkodását oly rö-
vidre szabják, amennyire csak lehet.

Indiában rendkívüli ünnepekek-
kel várják a trónörökös, de az
egész indiai sajtó tele van felszólá-
lásokkal, hogy az ünnepek, szer-
tartások és udvariasságok most
már nem elégségesek a nép lecsil-
lapítására; mindenki „elérhető, kéz-
zelfogható engedményekről” beszél
és ir és ha a trónörökös semmi po-
litikai engedményt nem vitt magá-
val, úgy utjától semmi jót nem vár-
hat Lloyd George, akinek kezében a
walesi herceg is természetesen csak
eszköz a saját kormányrendszeré-
nek fenntartására.

Panaszok a Felvidéken

Prága, november 21. (Saját tud.)
A nemzetgyűlés mai ülésén Kör-
mendy Ékes Lajos magyar ke-
resztényszocialista-párti képviselő
is a felvidéki viszonyokkal foglal-
kozott. Előadta, hogy a Felvidé-
ken valóságos spiclirendszer fej-
lődött ki, mindenütt összeesküvé-
seket szimatolnak. A magyarok
ezt tovább nem tűrhetik. Ha a
viszonyok nem változnak meg,
kénytelen lesznek a külföldi köz-
véleményhez és a Népszövetség-
hez fordulni.

Legjobb
hírszava
kapható
C. I. Regele Ferdinand (v. Wesselényi-ut. 11.)

Sándor - Testvéreknél

Jancsika

Savadiéknál nagy volt az öröm:
egy pufók fücska képében meg-
született a hatodik gyerek. A szom-
szédok, ismerősök és rokonok ugyan-
aféle süttognak erről a családi ál-
dásról, hogy a Savadi-házaspár kö-
zül vagy a férfi vagy az asszony,
vagy pedig mind a kettő föltétlenül
megbolondult, hogy ebben a nyomo-
rúságos világban még örülni tud
annak a rettentő gondnak és anyagi
tehernek, amelyet az eddigi öt gyer-
mek ellátása és fölnevelésén kívül
most még a hatodik is a nyakukba
akaszt; de hát a szegény, de becsü-
letes hivatalnok-házaspárnak ha-
sonló volt a lelki világa valami
tisztán csilamló tóhoz, amelyet kö-
röskörül az élet gondjainak hegy-
óriásai főgnak körül és Istenem,
ezektől a kristálytiszt vízben viz-
szatúkröződő gondhegyektől még
szébbé s regényesebbé válik a tó.

A picikét azonban meg kellett ke-
resztelni és a kereszteléshez mulha-
tatlanul szükség volt keresztzülőre.
Es itt volt az első nagy akadály,
amelyekbe Savadiék szülői boldog-
sága beleütközött. Kikérjenek meg
a keresztkomaságra? Mert hajdan
a régi világban, amelyekben még a
Savadi-házaspár nevelkedett, az
úgy volt, hogy a keresztkomaságot
tisztességnak, a keresztzülőit tisztet
pedig kedves, de egész életre szóló
kötelezettségnek tekintette volt
mindenki. Ez a felfogás természet-
esen bizonyos költségekkel járt. Egy
kis keresztelői ajándék a piciké-
nek; ezüst evőeszköz, arany fülbe-
való, vagy más efféle. Aztán a jö-
vendőre is gondolni kellett: a ke-
resztgyerekeknek Mikulás, karácsonyi

ajándék, megymás. Ha a szülők
szegények, itt-ott egy ruhácska vagy
egy pár cipő. Később a gyerek
megnőtt.

— No itt van Bandi, egy ezüst-
forint; — nyomta iskolás kereszt-
fiának a markába a gondos kereszt-
apa.

Aztán az egyetem, lényűl a férj-
hezmenés, meg micsoda; és ne adj
Isten, ha a gyerek árvaságra kerül,
akkor meg éppenséggel komoly kö-
telességek hárulnak a keresztzülő-
lőre. Akkor magához kell vennie
az árvát és fölnevelni teljesen,
amíg csak szárnyra nem lehet bo-
csátani szegényt. Esetleg kiházasi-
tani, sőt gondoskodni kell a kelen-
gyéről is.

Mindezek nem kicsiny gondok
voltak azelőtt sem, de az utóbbi
néhány esztendő alatt oly mérhetet-
lenül nagy gondokká növekedtek,
hogy ma már igazán nagyon ritka
fehér holló az olyan ember, aki ke-
restkomaságra adja a fejét. Sava-
diék nagyon is tisztában voltak a
kérdés nehézségeivel. Az ő ismeret-
ségei s atyafiúi körükben ez idő
szerint ugyszólván napról-napra
tengődött mindenki. Küzdött,
nyomorgott. Már hogy lehetne ilyen
szegény embereket fölkérni koma-
ságra?

— Akárhogy mondom is neki, —
magyarázta tanakodás közben Sa-
vadi a feleségének, — hogy ne verje
magát semmilyen költségbe, a do-
log mindenképpen nagyon zsenáns.
Mert valamirevaló uriember még-
sem tudja megállni, hogy valami
ajándékot ne vegyen a keresztelőre.
De ma hogy vegyen? Miből, amikor

a legnyavalyásabb ajándék is szá-
zakba kerül?

— Meg aztán, — fűzte tovább az
anya, — az is borzasztó, édes Jan-
csim, hogy ennek az ártatlan esőp-
ségnek éppen semmi, de semmi
ajándékja ne legyen a keresztapjá-
tól. Hát hogy lehetne az? Még Man-
eikának is van, pedig ő már a há-
ború végén jött a világra és mégis
kapott a keresztanyjától egy pár
arany fülbevalót. Csak éppen ez a
esőp lélek ne kapjon semmit?

— Szóval, te olyanvalakit szeret-
nél komának, akinek van is vala-
mije? — kérdezte töprengve a férfi.

— Hát persze, fiaeszkám!

— Hm. De kicsodát? — és megint
felsorolták valamennyi ösmérsü-
ket, hogy ha már érdekük van rá,
hát melyikük volna mégis a legal-
kalmasabb valami jobb keresztaján-
dékra. Bizony, hiába keresték, az
egész névsorban nem találtak egy
valamirevaló komajelöltet.

A dolog már kezdett huzódni, a
szomszédasszony, meg a házmester-
né, meg a hivatalban is a kollégák
egyre-másra kérdezték, hogy:

— Na, mikor lesz a keresztelő?

— Csak nem hagyjátok hónap-
okig pöngyynak a gyereket? Ah, —
és Savadiék még mindig kitérően
feleltek a kíváncsiaknak, mert
még mindig nem találtak kereszt-
komát.

Egy eszefelé Savadi elcsalta
egyik kántára valamelyik józsef-
városi vendéglőbe egy pohár borra.
Ahogy ott ültek, egyre több törzs-
vendég települt le az asztal köré, s
mivel egy gazdag hentes, mindiárt
literjével kezdte hozatni az italt, a

társaság hamarosan kezdett fölme-
legedni. A kolléga minden alkalmat
megragadott arra, hogy Savadi-
t, mint szerencsés hatgyerekes apát
hol bemutassa, hol felköszöntse s a
szegény kis hivatalnok népes csa-
ládja így nemsokára valósággal
szinte odavarázsolódott a pirossteri-
tékü asztal közepére a borosüvegek
és poharak közé. Családi áldásról,
gyerekekről folyt a hangos beszéd,
s közben természetesen megint csak
bebeszövédkedett a társalgásba ez a
szó is, hogy: keresztelő.

— Még nem kereszteltük meg, —
mondta kedvetlenül Savadi.

— Hogy-hogy?

— A gyerek már hat hetes és még
mindig?

— És miért nem, ha szabad tudni?

— Érdeklődött egy harmadik.

Savadi kihörpintette a borát.

— Nagyon egyszerű, — felelte. —

Még nem találtunk ebben a drága

világban keresztkomát.

A szomszéd asztaltól, ahonnan

felfülfel már régebb idő óta át-

figyelt emide, most lassan fölállt az

ott vacsorázó ismeretlen uriember

és Savadiék asztalához lépett.

— Baracsi vagyok, — üdvözölte

illedelmesen a társaságot. — Meg-

engedik az urak, hogy egy szerény

ajánlatot tegyek ennek az urnak —

és briliánsgyűrűs kezével Savadira

mutatott.

Aztán amikor a tessékélésre lefe-

lepi az asztalhoz, röviden elmöndö-

ta, hogy egyetlen évig volt a könt

Amerikában, ahonnan most hozta

vissza a honvágy. Van egy pár ezer

dollárja, amit odakint szerzett; és

nincs ebben az egész országban sen-

A Kereskedő Tanács

egy éve

Memorandum a miniszterelnökhöz. Nagy ellentétek az iparkamarai választások miatt

(Saját tud.) A Kereskedő Tanács vasárnap délelőtt tartotta meg évi közgyűlését az Iparosgyűlés dísztermében. Dr. Papp Sándor elnök megnyitójában összefoglalta az egyesület egy évének történetét. Körvonalozta a kereskedelem és ipar mai nyomozható helyzetét és rámutatott különösen arra, hogy a hatóságok jóval kedvezőtlenebb elbánásban részesítik Erdély és Bánát közgazdaságát, mint a régi királyságét. A kereskedők és iparosok érdekei erőteljes szervezkedést tett szükségessé. A kereskedelem és ipar az állam legnagyobb terhét viseli s mint ilyen nem érdemel olyan elbánást, amilyenben részesül. Majd rátért arra, hogy az ipar egységes felépítésére van szükség. A pártizmus rendszer alapján a Kereskedő Tanács meg is ejtette a jelöléseket. Elesen állást foglalt a bankoknak az egész közgazdaságra ránehezedő politikája ellen. Végül Papp Sándor jónak látta a sajtónak saját személye és sokszor önkényeskedő eljárása ellen intézett támadásait az egész kereskedelem ellen irányuló támadásoknak feltüntetni. Ez természetesen semmiképpen sem állja meg a helyét, mert a sajtó a kereskedelem igaz érdekei ellen sohasem akart és akar támadni.

Titkári jelentés

A megnyitó után Caciula Miklós terjesztette elő a titkári jelentést. A Kereskedő Tanács bolti őrséget szervezett, érintkezésbe lépett az összes helybeli kereskedelmi egyesületekkel beolvasták iránt, akciót indított a lu-

kije sem, se rokóna, se felesége. De hogy is lehetne, mikor épp azért maradt agglegény, mert nem vehette el azt, akit szeretett... no, ez nem is ide tartozik, tért vissza a tárgyra, hanem...

— Hanem? — szólt közbe a hentesmester, mindenkinek töltve a borából.

— Hanem azt akarom mondani, hogy igazán nagyon megtisztelve éreztem magamat, ha egy ilyen jóra való, derék nagycsaládú embernek, mint Savadi ur, a keresztkomája lehetnék.

— Üljen! — dörgött fel a borosztálnál egyszerre vagy nyolc férfi hang s a következő percben Savadi meg az Amerikából hazatért Baracsi hogszan, melegen megrázta egymás kezét.

— Szervusz, édes komám! — Köszönöm. Nagyon szívesen.

Es másnap délelőtt Savadiné, aki nek a férjétől hallott Baracsi névre bizony majdhogya arcába nem szökött a szemérmes elpirulás, elfogultan nézett az ünnepies látogatásra eljött keresztkomája szeme közé, amikor ez belépve az ajtón a hivatalnoklakásba, a hatgyermekes anyában felismerte a régi ideált.

— Mariska! — hökkent meg zavartodott örömmel a hazatért amerikai, — Istenem, hát... hát maga az!

Igen, ő volt az, a másfél évtized előtti ideál, aki annakidején kiköszarazta. És akiért kivándorolt és agglegény maradt... Most boldogan fogta ölébe a síró kis pólyásbabát lemondó megnyugvással durrusolta neki, hogy:

— Jamesika... édes... pici Kis keresztliam...

Zsoltos László.

xusadó, az áruuzsotabiróság és hivatalos kamatlábat szabályozták, az engedély nélküli kereskedelmet és ipart szüntessék meg és az italmérési engedélyeket vegyék újabb revízió alá. A memorandumot az összes kereskedő-tanácsi szervezetekkel aláíratják s azután küldöttsegileg adják át Averescu miniszterelnöknek.

Kamarai választások

Memorandum a sérelmekről.

Somogyi Miksa előterjesztette azt a memorandumot, amely az egész ipart és kereskedelmet éri sérelmeket tárja fel a miniszterelnök előtt, orvoslást kérve. A memorandum kifejti, hogy a beavatkozás a közgazdaság érdekében igen sürgős, mert minden késedelem csak a közgazdasági élet változását sejteti. Főbb sérelmekként ezeket sorolja fel: A luxusadó rendelet nem szabatos, a helyi hatóságok pedig öltöztetve értelmezik és hajlíják végre, kifogásolják az áruuzsotabiróság működését és az árvizsgáló-bizottságok szerepét, a katonai ellenőrzés fenntartását. Szükségesnek tartják ezzel szemben a következőket: A forgalmi adót az importőrnel, vagy a termelőnél rovasak le, kereskedelmi ügyekben szakbiróság ítélkezzék, a szabad kereskedelmet állítsák vissza, az árvizsgálást ne katonai szervek utján végeztessék, a vámtételeket redukálják, a bankokat megfelelő engedély nélkül az ipartól és kereskedelemről tilták el, a

ezután a kamarai választások ügyére tértek át. A Kereskedő Tanács vezetősége előterjesztette a rendelkezésre álló 12 helyre az általa összeállított taglistát. A névsor összeállítása ellen Schwarz Jakab emelt kifogást. Szerinte míg egyes szakmák 4-5 emberrel vannak képviselve a listákon, más szakmák részére még egy hely sem jutott. Tizenkéttagú jelölő-bizottság összeállítását javasolja, amely csak egy szempontot tartson szem előtt: az az arravalóság, faji, felekezeti és osztálykülönbség nélkül. Hajnal Ábrahám és Patrington János, a lajstromos szavazás ellen foglalnak állást. Sipos Jenő és Katz kereskedők a hivatalos listát ajánlják elfogadásra.

A kérdés eldöntése körül rendkívül heves vita indult meg. Aughel Mózes azt a kívánságot terjesztette elő a románság részéről, hogy a Kereskedő Tanács az ő listájukat teljes egészében fogadja el. Felszólalt még Kardos borkereskedő, Kapriel Sándor, dr. Papp Sándor, Somogyi Miksa, Schwartz Jakab és mások. A kérdést azonban dűlőre vinni nem tudták.

Végül is úgy oldották meg, hogy a tizenkéttagú jelölő-bizottságot összeállították a Kereskedő Tanács választmányán kívül álló tagokból. Ez a bizottság — amelyben mind a két szakma képviselve van — fogja 12 kisebbségi helyre a jelöléseket megjelölni és a kedd este 8 órakor megtartandó újabb gyűlésen előterjeszteni.

lennek találtak s emiatt feljelentették az ügyészségnél. A tárgyalás során kiderült, hogy a darab elleni közfelháborodást valóságos szervezték. Különböző erkölcsvédő egyesületek potvajegyeket osztogattak kiválasztott tagjaiknak, akik azután a megállapított programhoz híven szörnyen felháborodtak. Most ezek szerepelnek a vádtanulmányban. Egy Litzmann nevű hivatalnok pl. a következőket vallotta: husz év előtt a darab talán még tejszett volna. Most azonban felnőtt ember és családapa létemre meg voltam botránkozva. Mindig leányomra kellett gondolnom s arra, hogy mi lenne, ha ilyesmit látna... Arra a kérdésre, hogy milyen idős a leánya kijelentette, hogy: négy éves. Egy Grade nevű tanító főleg azon üdődött meg, hogy a fiatal asszony és az urfi közötti jelenetben az urfi előzőleg olyan sok konyakot iszik. Egy iskolaigazgató azt vallotta, hogy szemmel látható volt a fiatalember-hallgatókon, hogy a darab nagyon fölzgatta őket. Kijövet a villamos állomásnál két ifjú ember nagyon hevesen társalgott, elhatározták, hogy még az nap este találkozni fognak a Potsdamer-Platzon. Azt azonban nem tudta megmondani, hogy abban micsoda különös dolog van, ha a Potsdamer-Platzon találkoznak.

Legérdekesebb egy százas feleségének vallomása volt, aki hevesen kikelt az ellen, hogy a né-

met fiatalaságot ilyen darabok veszélyeinek tenyék ki. Kihallgatása közben kiderült, hogy az asszony a darabnak a bíróság által elrendelt próbaelőadására husz és huszonegy éves fiait magával vitte. Arra a kérdésre, hogy miért tette, azt felelte, hogy be akarta nekik mutatni, milyen romlott a mai kor élete.

Lehet, hogy Schnitzler darabja korunk romlottságát jellemzi, de az is biztos, hogy a körülötte keletkező percek korunk alszertekeződését. Azt pedig nehéz eldönteni, hogy melyik dicsőbb, melyik nagyobb.

A bukaresti „Dimineata” című újság egyik munkatársa ellátogatott Nagyváradra és impresszióiról hosszú cikkben számol be lapjának. A bukaresti kollégánk nagyon megvolt előzve a Nagyváradon látottakkal és elragadtatásban kijelenti, hogy Nagyvárad olyan tiszta, mint egy tisztára mosott tenyér. Így szól a tudósítás. Nem akarjuk Nagyvárad városát bántani, de bukaresti kollégánk mértékére vonatkozólag vannak némi aggályaink. Nem bízunk a tenyerében.

Szörmet fest

külföldi szaktudással

UNIO-gőzmozdgyár,

Cluj, Calea Regele Ferdinand 133. szám.

Megnyilt

a Sport

költő-szövött

áruház

Wesselényi M.-utca 16. Oriási választék női kabátok, swetterek, harisnyák és keztyűkben.

Gyári lerakat!!!

Nézzé meg

KATZ és MENDEL-czég CLUJ, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 16. SZ.

Őszi öltöny, ármeneti kabát és fin ruha újdonságait.

Egy házasságszédelő algróf kalandjai

A mulatozás vége. Házassági ígéret kötbérrel. A főpincér kalapja

(Saját tud.) Néhány nap előtt a Democrazia névű éjjeli mulatóba egy nagyobb társaság tért be. Egy óra mulva már patakokban folyt a bor meg a pezsgő. Csakhamar a női zenekar is beszüntette a muzsikálást s a pezsgősüvegek igézően kezdtek felsorakozni az asztalon. Egyszer azonban minden véget ér s a záróra a mulatság befejezésére sürgette a lármás vendégeket. A főpincér jókedvűen lobogtatta kezében a blokkokat. Sulyos ezresök röpültek ki az asztalra, csak az asztal végén ülő elegáns ur nem mutatott semmi hajlandóságot a fizetésre. Kijelentette, hogy most nincs nála pénz, de a 3000 lejt holnap majd beküldi a titkárával. Majd előkelő mozdulatival egy névjegyet dobott az asztalra, melyen a következő név állott: gróf szentimrei Teleky József. A főpincér alázatosan hajlongott. Boldog, hogy szívességet tehet a gróf urnak, aki büszkén és előkelően távozott.

A pénzt a gróf ur titkára természetesen sem másnap, sem harmadnap nem hozta be. Tegnap a főpincér, aki egy kollégájával sétált a korzón, a Layda-cukrázda előtt megpillantotta a gróf urat. Azonnal odamentek hozzá s felszólították, hogy fizessen, vagy kövesse őket a rendőrségre. A gróf ur hebegni kezdett, hogy így meg amugy, elfelejtkezett a dologról, de üljenek egy kocsiba s a menyasszonya lakásán majd kifizeti az összeget. A pincérek mindegyike beleegyeztek s követték a grófot. De mit nem tesz a véletlen? A következő utcában megpillantották a szép menyasszonyt, aki egy előkelő kolozsvári kereskedő leánya. A gróf azonnal odament hozzá s eladta, hogy sürgősen 3000 lejre lenne szüksége. A leány már sejtett valamit a szélhámososságból s ezért huzódzott a dologtól. Erre a gróf ur ott helyben egy iv papírra a következőket írta:

Kötelezvénny. Alulírott a mai napon kötelezem magam, hogy 1922. év január 1-én N. N.-t (itt a leány neve következik) törvényes feleségemé teszem. A fentemlített idő betartására biztosítékul Kisenő-Móra pusztán levő 585 kath. hold földemet adom. Kelt Kolozsváron 1921. november 19-én. Gróf Szentimrei Teleky József.

A kötelezvénny aláírásánál a gróf ur egy kis hibát követett el, mert a nemesi előneveket nem kezdik nagy betűvel és nem végzik y-nal. A menyasszonynál azonban még a kötelezvénny ellenére sem volt 3000 lej, mire a gróf ur a pincérekkel együtt ismét kocsiba ült azzal a jelszóval, hogy majd az apóst fogják megpumpolni. Az após természetesen nem volt otthon, de nem is lehetett, mert egész nap főtéri üzletében szokott tartózkodni.

Egy félórás várakozás után a gróf ur kijelentette, hogy egy negyedórára el kell mennie, addig várjanak reá. Azzal vette a főpincér finom plüsskalapját, s otthagya a maga, meglehetősen rossz állapotban levő szürke sapkáját, s távozott. Azóta senkisé láta. A főpincér csak egy félóra mulva vette

észre, hogy még a kalapjától is megfosztották.

Az algróf más helyen is követett el szélhámossgot. Az Eperjesi-utcában szintén egy kereskedőtől 400 lejt vett fel, s kijelen-

A kormány nem ismeri el az új református egyházkerületet

Elmaradt Sulyok István püspöki beiktatása. Az erdélyi református egyházkerület véleménye

(Saját tud.) A trianoni békeszerződés rendelkezéseihez képest Magyarországtól lecsatolt és az erdélyi református egyházkerület területén kívül eső egyházközségekből alakult egyházmegyék néhány hónappal ezelőtt kimondták, hogy külön egyházkerületet szervezkednek, sőt új püspököt is választott az új egyházkerület élére Sulyok István nagyvárad esperes helyettes püspök személyében.

Sulyok püspökké beiktatásának éppen a napokban kellett volna megtörténnie. Ez azonban nem következett be, mert mintegy két hete a kultuszminiszterium leiratot intézett úgy az erdélyi református egyházkerülethez, mint a nagyvárad espereshez, amelyben közölte, hogy új egyházkerület szervezését az érvényben levő magyar törvény szerint csak a zsinat mondhatja ki s így a miniszterium az új egyházkerület szervezését nem ismerheti el s így a megválasztott püspök beiktatása sem történhet meg. Az erdélyi református egyházkerülethez intézett leiratban a miniszterium felkérte Nagy Károly püspököt, hogy az egyház álláspontját képviselő véleményét ebben az ügyben a miniszteriumhoz terjessze fel.

Sulyok püspöki beiktatása így egyelőre elmaradt, Nagy Károly erdélyi református püspök pedig a miniszterium átiratát az egyházkerület igazgatótanácsa elé terjesztette véleményadás végett, a mely tegnapi délután tartott ülésében foglalkozott a kérdéssel s a miniszterium részére az egyház álláspontját az alábbiakban szögezték le:

Európában nem tudnak rendet teremteni

Szaporodnak a főtanács problémái — Szerbia nem engedelmeskedik — Németországnak fizetnie kell — A külpolitika hírei

Kolozsvár, nov. 21. (Saját tud.) Európa nemzetközi helyzete új bonyodalmak előtt áll. A legnagyobb zavart Németország gazdasági helyzete okozza. A márka óriási áresése miatt a német kormány ugyanis tudatta az antanttal, hogy nem bírja megfizetni esedékes jóvátételi kötelezettségeit, különben olyan súlyos helyzetbe kerülne, amely Németország gazdasági helyzetét alapjában rendítené meg. Németország gazdasági összeomlása pedig egész Európa megrázkódtatását vonná maga után.

A nagykövetség tanácsa a jóvátételi bizottságnak egy küldöttségét menesztette Berlinbe a tényállás megvizsgálása végett. A bizottság több heti munka után arra a meggyőződésre jutott, hogy Németország tud fizetni. Ragaszkodott ahhoz, hogy Németország a ja-

te, hogyhamég 500-at kap, ki szabadítja a kereskedőnek a Fellegvárban letartóztatott fiát. A Mikó-utcában pedig egy gépiro kisasszonynak ígért házasságot. Most keresik a gróf urat.

Az igazgatótanács mindenekelőtt koncedálja, hogy új egyházkerület szervezését az egyházi törvények szerint csak a zsinat mondhatja ki. Meg kell azonban állapítani, hogy a zsinat jelenleg össze nem hívható, mert a trianoni békeszerződés ketté osztotta a tisztántuli egyházkerületet s így a zsinati képviselők választása éppen ez okból lehetetlen.

A zsinati képviselők igazolását ugyanis a konventnek kell keresztyülvinnie, de viszont az egyházkerületnek alkalmazkodnia kell a miniszterium egy másik leiratához, a mely szerint a budapesti konventtel minden ügyet likvidálni kell és vele az összeköttetés és a függési viszony tovább nem tartható fenn.

Az igazgatótanács véleményében utal ezután arra, hogy a Csehszázhoz csatolt Tótföldön is két új egyházkerületet szerveztek a reformátusok és pedig ugyancsak zsinati intézkedés és jóváhagyás nélkül. A dunántuli egyházkerulettől lecsatolt tótföldi részek püspöke a pozsonyi, míg a tisztáninenni egyházkerulettől lecsatolt részeké a rimaszombati esperes lett. Az igazgatótanács rámutatott még arra, hogy a két új tótföldi püspöknek területe és egyházközségeinek száma együttvéve sem akkora, mint a határmenti egyházkerületé.

Az igazgatótanács kéri végül a miniszteriumot, hogy igazságosan bírálja el ezek után az új egyházkerület szervezési kérdését és hangsúlyozza, hogy az erdélyi kerület nagy kiterjedése miatt egészen lehetetlen az összes Romániához elcsatolt reformátusokat Kolozsvárról kormányozni.

A zajtalanul kezdődött ukrán felkelés sikeresen terjed. A bolsevista ellenes ukránok a Dnyeszter környéki kerületekben szervezkednek. Zabolotni hetmann állott a mozgalom élére és egyszerre két irányban kezdett előnyomulni. Északra Kamenec-Podolszk felé. Ezt a várost el is foglalta. Délre pedig Odessza felé. Itt már Tiraszpolt is elfoglalták, mire a bolsevisták visszavonultak Odesszába, ahol kihirdették az osztrómállapotot. A Cherson vidéki német gyarmatok csatlakoztak a mozgalomhoz.

A washingtoni konferencia sikerére a nagyhatalmak, úgy látszik, nem mernek mérget venni. Eire vall legalább az amerikai tengerészeti államtitkár kijelentése, hogy a kormány mindaddig nem rendeli el a hajóegységek építésének megszüntetését, amíg a leszerelési konferencia végleg nem dönt a Hughes javaslat felett.

A felsősziléziai döntés tudvalevőleg a megosztott területek gazdasági vezetését 15 év tartamára a németek és lengyelek között közzsétette. A közös kormányzat módzatainak megbeszélésére a két kormány holnap Genfben tárgyalásra ül össze. A megbeszéléseket Schultheiss népszövetségi elnök fogja vezetni.

Repatriálók figyelmébe.

A Mezőgazdasági Ipari és termelési Országos Szövetkezet röviden „Mitosz”

több ezer taggal s Magyarország fontosabb helyén fiókokkal rendelkezik, foglalkozik minden a mezőgazdasággal kapcsolatos üzletekkel, így: ingatlan-forgalmi, fa, állat és éleltermékek, termény és takarmány, szén, bor és szesz, baromfi, vad és hal, aru és gép, ásványolaj, zsiradék és benzín, export és importál s különösen felhívjuk a figyelmét a kis- és nagybirtokok, házak, ingatlanok stb. vételére és eladására. A szövetkezet ad hoc üzleteihez készségesen bekapcsol oly üzletárokat, akik a szövetkezetben tökével és esetleg munkával is részt kívánnak venni.

Bővebb információkat készségesen ad a Budapesti, Piarista-utca 6. szám alatti irodánk.

Gróf Teleky József,
elnök,
nagyvárad Ferenczy Dezső,
vezérigazgató.

Női divat különlegességek

minden anyagban nagy választék. Szolid árak.

Grünwald és Steiner

női divat különlegességek aruháza, Főter 12.

BOLOND

az, ki ügynöktől vesz drága essencet, míg nálam a legfinomabb illköressenciát megrendelheti utánvét mellett 75 lej kgrkénti árban.

GLÜCK HENRIK

Oradea Mare — (Nagyvárad)
Calea Victoriei 74. (volt Kolozsvári-u.)

Revízió alá veszik a választói névjegyzékeket

Lehetővé kell tenni a magyarság parlamenti szereplését. — A listák kiját-
szak a magyarság választói jogát. —
Gróza miniszter megígérte a revíziót

(Saját tud.) Egyszer már rámu-
tattunk arra a visszás állapotra, a
mely Erdély magyar lakosságának
politikai jogai tekintetében fennáll.
Romániában papíron általános vá-
lasztójog van s a törvény betartása
mellett a magyarság széles rétegei
képviselőihez jutnának, ha egyszer
elhatározzák, hogy részt akarnak
venni a parlamenti életben. Az egyes
választásokon azonban csak azok a
választók szavazhattak, akiknek ne-
vét fölvevették a választói listákba.
A mai választójogi törvény szerint a
magyar férfilakosság zömét hivatal-
ból, minden külön kérvényezés nél-
kül föl kellett volna venniük a ha-
tóságoknak ezeket a listákba.

A mostani választói listákba
azonban még két évvel ezelő, hosz-
szú idővel a trianoni béke megköté-
se előtt állították össze.

lasztók névjegyzékéből a magyar
választók zömét kihagyták.

— Én a magam részéről
oda fogok hatni, hogy a
névjegyzék a legrövidebb
időn belül sürgős revízió
alá kerüljön.

Jól tudom, hogy minden választás
első kelléke az, hogy a választás
eredménye az összes választó-
polgárok meggyőződésének tükré-
legyen. Éppen ezért szükségesnek
tartom, hogy egy a magyarság,
mint a többi kisebbségek akadály-
nélkül érvényesíthessék választói
jogukat és ilyen módon befolyas-
sanak az ország ügyeinek intézé-
sére.

A magyar nemzetgyűlést összehívták

Horthy fogadta az új francia követet. Magyarország
jó viszonyt akar Franciaországgal

Kolozsvár, nov. 21. (Saját tud.)
A magyar belpolitikai válság min-
den jel szerint megoldáshoz kö-
zeledik. Bethlen újabb megbiza-
tása kétségtelen. A válság egész
folyama alatt nem is került más
név kombinációba. Ennek az a ma-
gyarázata, hogy öt nemcsak a bel-
politikai tényezők is a legalkalma-
sabbnak tartják a fennforgó visz-
nyok között az ország ügyeinek
vezetésére, hanem a Károly-puccs-
kísérletben is a Habsburg-kérdés
gyors és radikális elintézésében
tanúsított nyílt és erőteljes fellépése
a nyugati hatalmak már eddig is
meglehető rokonszenvét megerősít-
ették vele szemben. Az is bizo-
nyos, hogy amire a magyar bel-
politikának már régtől fogva égető
szüksége van, az egységes kor-
mányzópártot ma neki van a leg-
nagyobb kilátása megvalósítani. A
nemzetgyűlés szerdai ülésén az új
Bethlen-kabinet bizonyára már be-
is fog mutatkozni.

A budapesti új francia követ
fogadtatása a kormányzónál ba-
rátságos megnyilatkozásokra adott
alkalmat. Az új követ a magyar-
francia történelmi kapcsolatra utalt
és elismerően emelte ki Magyar-
ország magatartását a legutóbbi
bonyodalomban. Horthy viszont a
ranciákkal való jó viszony ápo-
lását hangsúlyozta.

Bethlen programja

Budapest, november 21. (Saját
tud.) A kormányzónál a politikai
kihallgatások tovább folynak. Be-
avatott körökben kétségtelennek
tartják Bethlen újabb megbizata-
sát. Ugy tudják, hogy Bethlen jövő

Ezuttal azonban magunk is ellen-
őrizni szeretnénk a választói név-
jegyzékek összeállítását, nehogy új-
ból hasonló eset előfordulhasson —
mondottuk.

— A törvény szerint a választói
névjegyzéket úgy is ki kell
függeszteni, hogy a polgárság el-
lenőrzést gyakorolhasson fölötté.
Ha úgy alakul a helyzet a listákat
esetleg a Magyar Szövetség meg-
bizottai is revideálhatják. Ezáltal
módjában lesz Erdély magyarsá-
gának meggyőződni arról, hogy
egyetlen választásra jogosult sem
fog kimaradni a jegyzékekből.

Ennyit mondott Gróza. Nyilat-
kozata csak azt bizonyítja, hogy
eddig magatartásának megfele-
lően a kormány vezető politikusi
közül ő az, aki objektív szemmel
nézi a magyarság ügyeit és az
igazságnak megfelelően igyekszik
sértelemét orvosolni. Számítunk
azonban arra, hogy Gróza minisz-
ter a választói névjegyzékek reví-
ziójáról szóló ígéretének a legrö-
videbb idő alatt érvényt is szerez.

kormányzását agrár és demokráta
alapokra kívánja helyezni. Főtörék-
vése lesz az egységes nemzeti agrár
kormányrendszer megteremtése. A
nemzetgyűlés munkaképzetlensége
esetén az új kormány felhatalma-
zást kap a ház feloszlására is.

Összeül a nemzetgyűlés

Budapest, november 21. (Saját
tud.) A parlamenti ellenzék kívánsá-
gára a ház elnöksége a nemzetgyű-
lést szerdára összehívja. Az össze-
hívást kérők között voltak: Ap-
ponyi, Szerényi, Vázsonyi, Palla-
vicini örgróf, Sándor Pál, Ugron
Gábor, Szilágyi Lajos, Szmracsányi
és Gieswein.

Beavatottak szerint a Kiszgazda-
párt sorából Czeglédi Imre szava
akarja tenni a kormánynak azt az
eljárását, hogy a nemzetgyűlés meg-
kérdése nélkül lekötözte magát
az antantnak, hogy az ő jóváha-
gyása nélkül a királyválasztás
ügyében nem intézkedik. Szóvá-
teszik továbbá az amnesztia-rende-
let, a cenzura által okozott sérelme-
ket és a mentelmi jog sérelmét.

A kormány álláspontja az, hogy
a nemzetgyűlés tanácskozárait a
kormányválság miatt nem tartja
helyénvalónak. A kormány kérni
fogja az ülések elnapolását.

Uj francia követ Budapesten
Budapest, nov. 21. Doucet, az
új francia követ átnyújtotta meg-
bízó levelét Horthy kormányzónak.
A követ ez alkalommal a követ-
kező beszédet intézte Horthyhoz:

— Büszkeséggel tölt el, hogy
Franciaországnak én vagyok az első
követe Magyarországon, amely visz-

szanyerte függetlenségét. Országaink
régóta ismerik és becsülik egymást.
Franciaország neve gyakran fordul
elő az ezer éves Magyarország törté-
netében. Főméltóságod biztosan
számíthat kormányunk támogatására.
Az a politikai bölcsesség, amelyről
Főméltóságod kormánya bizonyosá-
got tesz s amelynek a francia kor-
mány nem régen a szövetséges kor-
mányokkal egyetemben elismeréssel
adózott, biztos záloga annak, hogy
a két ország között jó egyetértés
fejlődhet ki.

Horthy kormányzó a követ be-
szédére a következőket válaszolta:

— Magyarország tudatában van
azoknak a kapcsolatoknak, amelyek
ezeréves történelme folyamán
Franciaországhoz fűzték. A magyar
nemzet lelkes csodálója volt min-
dig a francia kultúrának, amelynek
az emberiség legszebb vívmányait
köszönheti. Azok a lekötöztető
szavak, amelyeket Ön hozzám és
a magyar kormányhoz intézett,
csak megerősítenek bennünket
abban az elhatározásunkban, hogy
tovább haladjunk abban az irány-
ban, amely a francia kormánnyal
való jóviszony előnéveléért biztat.

Nyugdíjas vasutas

állást keres,
mint pénzbeszedő,
vagy gyári kapus.

Szíves megkereséseket „Megbízható
1908” jellegre a kiadóhivatalba kér.

Dr. Nemes Ferenc

keres. ügyvéti irodája, Cluj-Kolozsvár,
O O Strada Regina Maria 35. szám. O O

Házak, földbirtokok, erdők.

haszonállatok, mezőgazda-

sági termények, iparcikkek,

kereskedelmi áruk forgal-

lása, mátközvetítő. O O

Vállalkozások, keres-

kedő cégek képviselő-

tét. Elfogad árakat

O O bizományb. O O

Vállal fordításokat ro-

mánról magyarra és

magyarról románra.

Telefon 6-50.

Csemege és cukorka szük-
ségletét legelőnyösebben

Pálmai és Főrizs
utóda

főtéri áruházában szerezheti be.

Bőrkabátok

gazdászok, erdészek, sofförök ré-
szére, mindennemű bőrruhák, nad-
rág, mellény, sapka — női bőr-
kabátok — mérték szerint készül-
nek. Iparvállalatok, kereskedők,
bányák stb. tömeges megrende-
lése esetén árkedvezmény.

Bőrruhaüzem

Oradea-Mare — (Nagyvárad).

Calea Victoriei (Kolozsvár-u.) 1.

Közüzemek és iparüzemek figgelmébe!

Alánunk azonnali szállításra: prima szil-
vógyi, akna szenet, 5000 calorias Olygocen
koru fekete fényű, szokatlanul nagy és akna-
mas darabos és ugyanilyen minőségű akna

szenet, továbbá: nagyobb felületű kazá-
nok, málmok, szeszt-estéglagyarak részére
3400 calorias akna és darabos barna szenet.
Kitalálási és kocsiról gondoskodunk.

RECK ANTAL és TARSA szén-irodája, CLUJ.

Str. Izabella 5. * Táviratcím: RECOMP. * Telef. interurban: 130.

Egységes akciót
kell indítanunk annak elérése vé-
gett, hogy a kormány mielőbb ren-
delje el a választói listák ki-
gázítását.

Az *Ellenzék* munkatársa fölke-
reste Gróza Pétert, Erdély minisz-
terét s megkérdezte tőle, hogy mi
a kormány álláspontja ezzel a hely-
zettel szemben.

Gróza a következő kijelentést
tette: (b b)

— Legközelebb sem kerülte el a
figyelmemet, hogy a mostani vá-

Emlékezés

Négen így volt.
A társas novemberi délutánban jü-
győzött meztelen lányoskákhoz
vittetnek. Amíg a szobalány ajtót nyi-
tott, szivdobogva fontolgattuk az
eshetőségeket. Itthon van-e ő, nem
jött-e valaki már előtünk és mézes-
mázos szavakkal, bókokkal nem hi-
zelegte-e be magát az ő szívébe. Be-
jött-e, ha mi érkezünk elsőnek. A
mely komplementek és köszönések
után körülbükk a cserépkályhát s
bátokról, könyvekről, zenéről, szí-
vesszől, pazar toalettjeiről beszél-
gettünk. Időjárásról, szerelemről,
életéről, halálról és más életbevő-
dőn fontos kérdésekről is meg-
mondtuk véleményünket. Azután a
néni uszonnadni hívott. Öröklé-
hes diák-kamaszok, teljes erőből
hódolnak a terület szőke csodái-
nak. Párolgó, illatos kávé, tea! Va-
las kenyér, kalács. Rózsaszínű
sónakaszletek, hidegsültek! A kris-
tály poharak fölött gögősen csillan
meg a dús gyümölcsösök. Az ódon
kredenc hűs márványlapján glédá-
ban állnak a befőtt üvegek és a
törték a kuglerék. És egy metszett-
üvegűben fehérén remegett a tej-
színhaj az aranyárga akadéméz
mellet. Hármán voltunk, négyen
voltunk, szempillantás alatt semmi
sem maradt a sok gyönyörűségből.
Mikor az óra helet ütött, elbűsü-
tünk. Az ő szemében ott volt a biz-
tatás: kedves vendégek vagytok,
máskor is jöjjetek. De a Néni és a
Bácsi is lelkiükre kötötték, hogy
mindenkor szívesen látnak. S tud-
tuk, jövő vasárnap megint itt le-
szünk, ahol ilyen jók, ilyen kedve-
sek hozzánk.

Most? ... Ugye most is szeretnénk
ilyen vasárnap délutánokat. De
hol vagytok ti régi fruszkák, ti drá-
gák, ti kedvesek és ti jószágos, sze-
rető Nénik, tréfáló kedvű Bácsik?
Ha mind együtt is volnánk — meg-
szugom — mégis hiányoznának a
régit lakulási uszonnák. Mert most
hűsz lej a cukor, ötven a kávé, száz
a csokoládé. Ezért vagyunk most
olyan hűvösek, olyan kimérték.
És ezért kószalunk a csatakos
utcákon, mert még a szeretet is
olyan drága, olyan nehezen kap-
ható. Inkább szívunk egy keserű
szivart és emlékezünk. És ha ilyen-
kor felsóhajtunk, nem is kívánjuk,
hogy megértsenek. — jz —

Megállapították avagyon és jó-
vedelem becslések sorrendjét.
Rámutatunk annak hátrányaira, hogy
a becslobizottság nálunk előre köz-
hírré tett program nélkül működik.
Munkatársunknak Danilescu
dr. adóügyi tanácsos megígérte,
hogy ezentul egy hétre előre meg-
adják a programot. A bizotti-
ságok e héten a Mátyás-téren, Ma-
gyar-utcában (külterület), Hosszu,
Kiss-, Holdvilág utcákban, továbbá
a Rákóczi-uton és a Monostoru uton
végzik a becslést.

Trancu Jasi Aradon. Aradi tu-
dósítónk jelenti telefonon: Szom-
bat délután Déváról Aradra érke-
zett Trancu Jasi munkaügyi mi-
niszter. A miniszter kíséretében
Aradra érkeztek a munkaügyi mi-
nisterium összes vezérigazgatói és
az államtitkár. Az állomáson a ha-
tóságok összes képviselői várak

Averescu tovább próbálkozik az ellenzékkel

Megfeneklett a külföldi kölcsön ügye

Folozsár, nov. 21. (Saját tud.)
Az ellenzék kormánybuktató akciója
— egyelőre legalább — megfiúsult.
A kormány teljes biztonságban lát-
szik magát érezni. Mindamellett nem
tett le az ellenzéki csoportokkal való
megbékülésre irányuló törekvéseiről.
Helyzete sárga esetre sem rózsás.
Titulescu párisi missziója megfiu-
sult s a bukaresti bankbukás szín-
lén a kormány gondjait szaporítja.

A Viitorul azt hiszi, hogy a par-
lament megnyitására való tekintet-
tel a kormány megkísérli bizonyos
ellenzéki csoportok kibékítését.
Hozzáteszi, hogy ha ezek sikerül-
nének is, a helyzet továbbra is su-
lyos marad.

a minisztert. Este a hatóságok a
miniszter tiszteletére bankettet ren-
deztek. Vasárnap délelőtt a mi-
niszter a munkások küldöttségét
fogadta, akik elpanaszolták, hogy
Románia összes munkásai közül
az aradiak vannak a legszomorúbb
helyzetben. A hatóságok önkényes
intézkedései ugyanis nemcsak szo-
ciális, hanem kulturális mozgal-
maikat is elfojtják. A miniszter
magához kéri a prefektust és
tárgyalást folytatott vele, hogy a
munkásság mozgalmait ne korlá-
tozza. Ezután a miniszter a mun-
kásbiztosító pénztár új rendelőin-
tézetét és gyógytárát nagy beszéd
kíséretében megnyitotta s azután
meg is tekintette.

Kicsérlik a magyar felülbe-
lyegzési bankjegyeket. A buka-
resti magyar követség felkért ben-
nünket annak közlésére, hogy a
magyar felülbelegzési osztrák-ma-
gyar bankjegyek kicsérelés végett
nyugta ellenében a bukaresti ma-
gyar királyi követségnél (Str. Bo-
teanu 4.) benyújthatók. A benyuj-
tás ideje 1921 november hó 21-től
1921 december 4-éig bezárólag
terjed.

Az első diákbál. Az unitárius
kollegium iljuságának „Krisz” ö-
népzközpontjára jótékony célu táncestélyt
rendez december hó 10-én. A hang-
verseny-műsor keretében Susnek
Anna Tannhäuser nagy áriáját énekli
Török Emil kíséretében. A bál iránt
már is nagy az érdeklődés.

Apponyi emlékiratai. Buda-
pestről jelentik: Apponyi Albert
gróf már hosszabb idő óta dolgozik
emlékiratain, amelyek rendkívül ér-
dekeseknek és értékeseknek ígérke-
nek. Az emlékiratok első kötete már
sajtó alá is került és rövidesen meg-
jelenik a könyvpiacra.

Ady-muzeum. Budapestről jelen-
tik: Ady Endre barátai és tisztelői
elhatározták egy Ady-emlékmuzeum
létesítését, melyben összegyűjtjenék
mindazt, ami a költő életével kap-
csolatban volt, kéziratait, műveit,
leveleit s a róla írt könyveket és
megemlékezéseket. A mozgalom élén
Dóczy Jenő és Földessy Gyula írók
állanak.

A hüvösvölgyi gyilkos. Buda-
pesti tudósítónk táviratozza: Fried-
richkeitől, a Neuwirthé gyilkosáról
megállapították, hogy három éve
foglalkozás nélkül él és mégis költ-
séges háztartást tartott több család-
del. A rendőrség ez alapon feltéte-
lezi, hogy Friedrichkeit egyéb bün-
cselekményeket is elkövetett.

Ezer tanu Ostenburg perében.
Budapestről jelentik: A csendőrfel-

A Bukarestben elterjedt hírek
szerint

Titulescu párisi missziója Tel-
jesen sikertelen maradt.

Ép így megfiúsult Tasca Popo-
vics akciója is, aki azért ment Pá-
risba, hogy ott idegen devizákkal
lejt vásároljon. Titulescu kedden
érkezik vissza.

A Viitorul szerint a Banca
Natzióalától a pénzügyminiszter
azt kívánta, fizessen ki bizonyos
fizetési utalványokat az állam ter-
hére. A bank ezt megtagadta, mert
a tételek nem szerepelnek a költség-
vetésben.

ügylősségen most foglalkoznak Os-
tenburg perével. A tárgyalásokat
Schultz hadbíró-vezetése fogja ve-
zetni, az ügy előadója pedig Borota
százados lesz. Ostenburg dr. Király
Ferenc ügyvédet választotta védő-
jéül. A perben több mint 1000 ta-
nut fognak kihallgatni.

A csehek kisebbségben van-
nak Csehszlovákiában. Pozsony-
ból jelentik: A csehszlovák köztár-
saságban az egyes nemzetiségek
számereje a „Bulletin statistique de
la Republique Tscheco-Slovaque”
című hivatalos statisztikai közlöny
szerint a következő: 6,351.663 cseh,
3,828.974 német, 1,270.873 szlovák,
1,071.678 magyar, 432.929 ukrán,
277.792 lengyel (Teschen leszámít-
ásával). Az összslavosság száma:
13,700.000, amelyből 7,814.143 a
nemzeti kisebbségekhez tartozik, a
csehek tehát kisebbségben vannak.

Hamisított nyugatmagyaror-
szági bélyegek. Budapesti tudósi-
tónk táviratozza: Bécsben nagy-
mennységű hamisított nyugatma-
gyarországi bélyegzet fűszeltek fel. A
hamisított bélyeg értékegyek 10 fil-
lértől 50 koronáig terjedő értékűek.
A hamisításnak az a magyarázata,
hogy a nyugatmagyarországi esemé-
nyek óta az ott lebélyezett bélye-
geket külföldi bélyegkereskedők nagy
összegekért vásárolták össze és így
értékük nagyon emelkedett.

Rémhírek terjesztéseért el-
ítelt hírlapírók. Budapesti tudósi-
tónk jelenti: A N. Fr. Pr. azt a
hírt közölte, hogy a Gellért-szálló-
ban lakó nyugatmagyarországi fel-
kelőket Soós tábornok katonaság-
gal lefegyverezte és a nem buda-
pesti illetőségűeket eltoloncoltatta.
A hírt, amelyet a Presse is hazug-
ságnak tartott, Morgenstern Hen-
rich, a N. Pester Journal mun-
katársa küldte Bécsbe, aki viszoni
értesülését Lévai Mihály újság-
írótól kapta. Az ötödik kerületi
kapitányság mindkét hírlapírórt elő-
állította s Morgenstern hét heti
fogházra, Lévait pedig nyolc napi
fogházra és rémhírterjesztésért 2000
korona pénzbüntetésre ítélte. Mor-
genstern, aki idegen állampolgár,
internálni fogják. Mindketlen fel-
lebbeztek a kerületi kapitányság
ítélete ellen.

* Hogy történik a földosz-
tás? Az erdélyi agrártörvény végre-
hajtási utasítása teljes szövegében
megjelenik magyar nyelven. Vi-
szonteladóknak kedvezmény. Kap-
ható Hegedüs hírlapiroda, Nagy-
várad.

Czink fest, tisztít.
Cluj. (Kolozsvár.)

* Megtört szívvel tudatom
rokonaimat, barátainkat és jó ismer-
őseimet, hogy jó uram és hatapró
gyermekemnek apja 4 hónapi su-
lyos szenvedés után, szombaton 4
órákor a Vörös-Kereszt kórházban
elhunytt. Felejtethetetlen uram teme-
tése vasárnap délután történt a neo-
log izr. temetőben. Minden jó ismer-
ősemnek ezuton mondom hálás kö-
szönetet, részvétükért. Részvétlato-
zások mellőzését kérjük. Özv.
Weil Emilné.

* Hirdetmény. No. 599—1921.
A halgyógyászat épületében létesülő
diétikus konyha asztalos és ács
munkálataira ezennel nyilvános pá-
lyázat hirdetik. A zárt és lepecsé-
lt ajánlatok 1921 november 30-án
d. e. 10 órákor fognak felbontani
alulírott hivatali helyiségében. Ter-
vezet és egyéb feltételek beszerfez-
hetők naponia 10—12 óra között
dr. Goia tanársegéd urnál a bel-
gyógyászati klinikán. Cluj, 1921.
november 19. Crisan, gondnok.

* Hirdetmény. Pk. 912—1921.
szám. A tasnádi kir. járásbíróság
közöli, hogy az állítólag
elvesztett következő okirat: egy
drb. a „The Cleveland tenst com-
pany euclid ave et e. 9. th. St.
Cleveland, Ohio, U. S. A.” által
933.060 szám alatt 1921 január
4-én Clevelandban, 50.000 lejről
Alexandru Juhász részére kiállított
csekk megsemmisítése iránt, mely
csekk szerint az 50.000 lej a
„Banca Chrisoveloni S. A. Roma-
nie” bukaresti cég után a „Vul-
turul” takaréks és hitelintézet ta-
snádi cég által fizetendő, az eljá-
rást Juhász Sándor gorókuiai lakos
kérelmére folyamatba tette. Ennél-
fogva felhívja az említett okirat
birtokosát, hogy a jelen hirdet-
ménynek a hivatalos lapban for-
tént háromszori beiktatását követő
naptól számított egy év alatt az
okiratot a bíróságnál mutassa be,
mert ellenkező esetben a bíróság
azt a jelzett határidő letelte után a
folyamodó újabb kérelmére sem-
misnek fogja nyilvánítani. Tasnád,
1921. évi május hó 10. napján. Dr.
Veress s. k. ömkf. jz. A kiadmány
hitelül. Éder s. k. tisztviselő.

Legjobb minőségű vágott és vágatlan

tűzifát

rendeljen Fellegrvári-ut 9. sz. alatt a

Calcit r.-t.-

nál, hol a legpontosabban
lesz kiszolgálva.
Telefon 1106.

Főuri kastélyt

kereksek megvételre. Lehetőleg fényképpel
elátott ajánlatot kérek. ○ ○ ○ ○ ○
Erdélyi kisebb
gyógyfürdőt
kereksek bérbe.

Dr. NEMES FERENCZ irodája
Str. Regina Maria 35. szám. ○ Telefon 6—50.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Weisz és Molnár

divatruházban, Kolozsvár, Wesselényi u. 7.
Costüm szövetek,
flanellek,
vásznak,
női és gyermekszövetek,
harisnyák és
női fehérneműkben.

* **Rózsavölgyi karácsonyi album** Lepage-könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár kapható és megrendelhető, 25 lej beküldése ellenében postán küldi a legújabb könyviegzékkel együtt.

* **VERSZEGÉNY, sápadt, betegségből lábadozó** feltétlenül használja a dr. Biró-féle China Vashort, mely már számtalan embernek adta vissza egészségét, jó színét. Hírneves orvosok állandóan rendelik. Egy üveg ára 15 lej. Főraktár: Dr. Biró-gyógyszerár. Cluj-Kolozsvár.

* **STRADA N. JORGA** 23 szám alatt olvasó bérautó kapható. Telefon 3-10.

* **Beethoven—Breviarium.** Szerkesztette Cserna Andor. A nagy zeneszerző egész életének és összes műveinek összefoglaló ismertetése. (572 lap). Ára 30 lej. — Kapható Lepage könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár.

* **ARANYAT,** platínát, briliáns köveket vesznek a legmagasabb árrban, Joan Rat órás és ékszerész, Cluj, Calea Reg. Ferdinand, 3. sz.

* **ISMÉT KAPHATÓ FÖLDES** világhírű Margit-krémje (szappan, puder), mely pár nap alatt üdét, széppé, rózsássá, simává teszi az arcot. Eltünteti szeplőt, májfoltot, minden bőrbajt. Zsirtalan, ártalmatlan, róztón szépít. Kapható mindenhol.

* **Utlevélek láttamozását leggyorsabban és legmegbízhatóbban a Radió kurirja intézi** Cluj, Strada Regina Maria 34.

* **ARANY-, EZÜSTBEVÁLTÁS.** Drágaköveket legmagasabb árrban vesz Grünfeld ékszerész, Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-u.) 21. Economul bankkal szemben.

* **4 LEI-ÉRT** mossa és mangorolja fehérneműinek kg.-ját a „Kristály” gőzmosógár. Gyár és főüzlet: Str. Bukovina (Munkácsi-u.) 32. Fiókok: Calea Reg. Ferdinand (Wesselényi M.-u.) 13. Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-tér) 6. Str. N. Jorga (Jókai-u.) 2. Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 9. Telefon 500 és 11-21.

* **Dudás minden este** a Park-kávéházban muzsikál. Hétfőn és csütörtökön Puskás Béla.

Férfi és gyermekruhák

legjobb minőségű és legújanyosabb árrban, készen és mérték szerint kaphatók

Farkas és Simonnál

Strada Suluțin, Víz-utca (Ovár).

TRISKA J.

ZONGORA NAGYRAKTÁRA

elvállaljaugy angol, mint bécsi szerkezetű zongorák

megrongált vagy hiányzóalkatrészeinek

javitását vagy pótlását

hangoló megrendelhető.

Bartha Miklós-utca 14. szám.

Uj zongora raktáron!

Telefon 419.

Olcsó tűzifa!
Vágott tűzifát minden mennyiségben

házhöz szállítunk

Fűtőgép megrendelhető, Megrendelési iroda: Mátyás kir.-u. 2.

114. TELEFON 514.

Erőtelj Tűzifaforgalmi Részvénytársaság.

Olcsó tűzifa!

SZÍNHÁZ MŰSORA

HETI MŰSOR

Magyar Színház.

Hétfő: Offenbach. (5-ödször. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 51. sz., C.) Kedd: Offenbach. (6-ödször. Rendes helyárrakkal. Általános bérletszűnetben.)

Szerda: Offenbach. (7-ödször. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 52. szám. D.)

Csütörtök: Bohémélet. (Opera-helyárrakkal. Opera bérlet 9 szám.)

Péntek: Névtelen asszony. (Bérlet 53. sz.)

Szombat d. u.: 3 1/2 órakor. A kiket felvet a pénz. (Negyedik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Előadó tanár: Dr. Kiss Ernő.)

Szombat este fél 8-kor: Othello. (4-ödször. Opera helyárrakkal. Napi bérlet 54. sz. B.)

Vasárnap d. u. 3 1/2-kor: Gül baba. (74-ödször. Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap este fél 8-kor: Sulamith. (Uj szereposztással. Napi bérlet 55. szám C.)

Hétfő: Offenbach. (Operett-üjdonság, 8-ödször. Rendes helyárrakkal. Általános bérletszűnetben.)

Kedd: Mignon. (R. Lörbeer Ilona főlépésével. Opera-helyárrakkal. Opera bérlet 10. szám.)

A színházi iroda közleménye:

* **A szívárvány: Mikszáth-premier.** Az üjdonságok rendjén most a Magyar Színház ritka csemegével, igazi és kivételes gourmandériával szolgál a közönségnek: Mikszáth-premiérral. A „Nagy palóc”-nak, Mikszáth Kálmánnak három egyfelvonásos komédiájára készül most a drámai személynét. Az első darab Tavaszirügyek, a második darab Fívolakta s a harmadik darab címe Gyevics hitelbe vett bort. A darabokat Hevesi Sándor dramatizálta. A Mikszáth-premier a jövő hét elején lesz.

* **Bohémélet.** Csütörtökön este az évadban először fog színrekerülni Puccini örökéletű operája, a Bohémélet.

* **Névtelen asszony.** Bisson izgalmas tárgyú, hatásos drámája, a Névtelen asszony pénteken este fog színrekerülni részben új szereposztással.

* **Offenbach.** Évek hosszú sora óta nem volt példa olyan lázas, nagy sikerre, aminőt az Offenbach c. operett aratott. A közönség valóságos ostromolja a pénztárt a jegyekért s minden este kintvan a pénztár ablakán a „Minden jegy elkelt”-ét hirdető tábla. Kedden este hatodszor, szerdán hetedszer s a jövő hétfőn nyolcadszor adják már az Offenbachot.

* **Mozihírek.** Apollo mozgó: Kedd: Hatalmas társadalmi dráma, „Dicsőség, vagy halál”. Főszerepekben Kaiser Dóra, Nerval Róbert. Egy híres színész a trónörökösödöt hódítja meg, de a fejedelmi sarj család érdekből később cserbenhagyja. Csütörtökön kacagtató film-komédia: „A csodababa”, főszerepben az Osztriga-kura című vígjátékból közismert és közkedvelt Osválda Ossi. Pénteken és szomba-

ton „Hemső szigete”, misztikus svéd dráma. Strindberg hasoncímű regénye után. Vasárnapról „A két keresztrefeszített” könnyekig megható szerelmi tragédia, az utánzóhatatlan Italia Almirante Manzini-vel. — Egyetem-mozgó: Kedd, szerda, csütörtök, a téli évad legnagyobb film-eseménye, az amerikai Pathé-gyár remeke, a „Milliárdos nyomor”, erkölcs-dráma, főszerepben a híres Mary Pickford. Péntek, szombat, vasárnap, fantasztikus amerikai dráma, „A halálarcu ember”, egy halálfejtű szörnyűsült tragédiája. — Uránia-mozgó: Kedd, szerda, csütörtök, az Ufa-gyár szenzációs üjdonsága, „Az eszméni feleség” filmszínmű. A tökéletes asszony megkapó rajza. Péntek, szombat, vasárnap, nagyszerű amerikai dráma, „Gaston büne”. A féltékenyság feldúlja egy boldog család életét, de kis leányuk ismét összehozza az eltávolodott házaspárt.

SPORT

Vasárnapi eredmények

Haggibbor—CFR = 3:0 (3:0). Barátságos. Biró dr. Hirsch (Kac.) Mindkét csapat komplett felállítással állott ki. A mérkőzés sorsát a Haggibbor két kitűnő játékosa: Bornstein és Rosenberg döntötték el egyéni játékkal. A mérkőzés egyébként egyenlő erők küzdelmét mutatta. A CFR egy megítelt tizenegyes büntető-rugást ellőtt.

KASE—Aesculap = 6:0 (2:0). Bajnoki. Biró Winkle (Kac.) — Az Aesculap az első félidőben jól tartotta magát, a második félidőben azonban már nem tudott ellentállni a lendületbe jött KASE-nak.

Viktoria II.—CFR II. = 0:0. Szövetségi díj. Biró Petrá (Kac.) KASE II.—KAC II. = 2:0 (2:0). Szövetségi díj. Biró Farkas (Cfr.)

Marosvásárhely. Universitatea—CFR. (MAC) = 1:0 (1:0). Bajnoki. Biró dr. Spierer. Az Universitatea győztes gólját az első félidő 43. percében Corcan rugja.

Arad. AMTE—AAC = 9:1 (4:1). Bajnoki. Biró Steinhübel.

Brassó. Olympia—BMTE = 1:0 (1:0). Biró Malor. Barátságos.

Szamosújvár. KMTE—Sparta = 1:0 (1:0). Megismételt bajnoki mérkőzés. Biró Kain. A győztes gólt Nagy Lajos rugta.

Megnyílt a

Salon de chapeaux

KALAPSZALON

Piata Stefan cel Mare (Hunyadi-tér) 7. sz. Legújabb bécsi modellek raktáron.

Női kalap lackból 80 lej
nőiing finom himzéssel 70lej

SIPOS JENO cégnél,

Piata Unirii 17.

Garantált tartós cipő

— csakis a világhírű —

„BATA”

csen cipőgyári termékeiben kapható.

CLUJ, Piata Unirii (Főter) 9. Eladás eredeti gyári árrban.

Siessen, mert csak

8

napig vásárolhat még azalatti olcsó árrban a

DICK

cégnél

Lei

1 karika cerna

1

Gyermek tricot

15

Kartonok

12

Barchettek

19

Női v. férfi téliharisnya

10

Női v. férfi télikesztyű

19⁹⁰

1 drb férfi csikos szövettadrág

69

Gyermek pantent harisnya

10

Kötött női blousok és gyermek szvetterek rendkívül olcsón, maradékok féláron árusítottak.

KÖZGAZDASÁG

A FÖLDMIVESÉK ÉS AZ UJABB VÁGÁSI TILALOM. Az Erdélyi Gazdasági Egyület közli: A gazdakörökben élénken tárgyalják a minisztertanácsnak a napilapokból ismert azon határozatát, miszerint a vágási tilalmat továbbra is fenntartja, illetve szigorítva újból életbe lépteti. A napokban talán már hivatalosan összeállított szám- és adatokkal is dokumentálhatjuk állapotunkat. Számbeli emelkedését, ami az alacsony husárakból is kitünik és amiért a földmivessé állandó és jogos panaszt halljuk. Az új adók kapcsán merül fel különösen a földmivessé jogos aggodalma, nevezetesen szám- és állati állataik külön megadóztatás alá esnek. Ha már most a vágatás korlátozása lesz, a magas adózástól való mentesülés céljából nagy tömegben piacra kerülő állatoknak nem lesz meg az ára. A kiviteli lehetőség pedig csak a papíron van meg, mert a magas illetékek a gyakorlatban szinte lehetetlenné teszik azt. A földmivelő az állomány minőségét és nem mennyiségét javítását várja a kormánytól és e téren sehol egy értelem, egészséges intézkedést nem lát, sőt azt tapasztalja, hogy a tételes törvényeknek sem tud a kormány e téren érvényt szerezni.

NÖVEKEDIK A PETRÓLEUM FORGALOM. Bukaresti szerkesztőségünk írja, hogy az utóbbi időben a petróleum forgalma nagyjából a december és január havi szállításokra a kötések már aláírták. A raffinált petróleum kilogrammjának ára a constantai kikötőben 3 lej 30 banitól 3.50-ig, beleértve a kiviteli illetékeket is. Ma már, hogy a valuta valamit javult a petróleum ára is esett és 3-3.20 lejre lehet vásárolni kilogrammját Constantában. A könnyű benzín kilogrammjának ára az elmúlt héten 10-11 lej volt a constantai kikötő. Nagyobb mennyiséget vásárolt Marseille város, ezek 80-90 centimet adtak kilogrammjáért. Ma már könnyű benzint is lehet venni kilogrammonként 10 lejért. A nehéz benzín kilogrammjára 8 lej, de külföldi vásárlások nem történtek. Az olajnak nincs szezonja és csak kisebb vásárlásokat eszközölt Bulgária, Jugoszlávia és Magyarország.

A VÁLLALATOK VAGYON ÉS JÖVEDELEM BECSLÉSE. A kereskedelmi és iparvállalatok vagyoni és jövedelem becslését egy külön bizottság fogja végezni. Az iparüzemek, komplikált volta és sokfélesége különös szakértőket tesz szükségessé a bizottságban. Mindamellett az iparüzemeket a rendes kerületi bizottság is fel fogja becsülni, de a becslést a szakértő bizottság utólag felülvizsgálja és a szükséghez képest helyesbíti. A kis- és közepes ipari üzemeket csak a kerületi bizottságok fogják felbecsülni.

A FÖLDREFORMHITEL KÉRDÉSE ROMÁNIÁBAN ÉS MAGYARORSZÁGON. Romániában tudvalevőleg a kisajátítást szov- vedő magyar kis- közép- és nagybirtokosoknak a kisajátítandó föld árát 1913-as árfolyamon fizetik korona helyett lejben. Ezzel szemben Magyarországon a kisajátítandó birtokok teljes értékét fizetik meg. Ott a földreformtörvény végrehajtásának akadályozása az, hogy a törvény által földhöz juttathatók általában nem rendelkeznek annyi vagyonnal, hogy a föld vételárát készpénzben kifizethessék. A hitelezési műveleteket pedig ugyancsak kizárja a valutáris bizonytalanság, amely mellett a parcellavásárlóknak rendkívül súlyos kockázatot kellene viselniük, mert a pénz javulása esetén koronaértékben későbbi időkre vállalt tartozásuk többszörösen felülmúlhatná a pénz akkori értékét, míg a valuta romlása a birtokosokat károsítaná. Ezért az a törv. merült fel, hogy a föld ára a

papír korona helyett búza értékben állapíttassék meg. Vagyis a föld árát, vagy ár részletét búzában, vagy a megállapítandó búza mennyiség koronaértékével papírban fizetnék a földhöz jutó földmivessék.

A MEZŐGAZDASÁG HELYZETE. A beállott őszi esőzések a vetés kikelésére és fejlődésére igen kedvező hatással voltak. A hozs- szantartó szárazságban megkemé- rentett természetellenes és a több- nyedett talajt felpuhították és szántásra alkalmasabbá tették. Az esőzéstől azonban egyelőre elég volna, mert a további esőzések a talajt annyira felpuhítanák, hogy a szántási munkálatokkal nem lehet- ne haladni. Helyenként egerek el- szaporodásáról panaszolnak, minek következtében a vetés hiányosan kelt. A kényszerbérletek által ter- metett természetellenes és a több- termelést károsan befolyásoló kör- ülmény miatt a gazdák lehetőleg saját szükségletük erejéig esinál- nak őszi vetéseket, nem tudva, ki- aratja le vetésüket, avagy veszi el azt értéken alól maximált áron esépléskor. Az állatok még legelőre járnak és a felpuhult rétekről is- mét a kopár oldalakra szorulnak. A téli takarmányban különösen az alföldi részekben igen nagy a hiány. Az állategészségügy a száj és kö- röm-fájás sűrű fellépésétől eltekint- ve, kielégítőnek mondható.

AZ AJTONI KISGAZDÁK ÉS A FÖLDREFORM. A kolozsmegyei Ajtoni községi magyar kisgazdák- tól, akik birtokaikat az altruista bank- tól még 1917. nov. 1. előtt vásárolták meg és fizették ki, a tavasz folya- mán kényszerbérbe vették. Akkor azt mondotta a panaszuk alapján a helyszíneire kiszállott megyei gaz- dasági tanácsos, hogy nyugodjanak bele, hogy a birtok a folyó évben kényszerbérbe maradjon. A kisga- zdák nem állottak kötelnek és az e- lőnyben felvett jegyzőkönyvet nem írták alá, ennek dacára sem lép- hettek az általuk kifizetett és meg- munkált 2-10 holdas parcelláikra. Most a termés betakarítása után vagy 25 kisgazda kiment, hogy a gazdasági év lejártával munkába vegye földjét. A csendőrök őket on- nan bekérgették és a helyszínen megjelent szolgabíró valamennyi- ket 100-100 lejre megbüntette. A kisgazdák a büntetés ellen feleb- beztek és földjeik visszaszerzhe- tése érdekében igazságuk érzetében és tudatában újból erőteljes akcióba léptek.

TÖZSDE

Er tékpiac november 19-én.

Zürichi nyitás. Devizák: Berlin 185, Newyork 530, Milano 2210, Prága 550, Budapest 0.57 és fél, Zágráb 190, Varsó 16, Bécs 0.19, osztrák bélyegzett.

Zürichi zárás. Devizák: Berlin 187 és fél, Amsterdam 19000, Newyork 535, London 2124, Páris 8835, Milano 2210, Prága 550, Budapest 0.57 és fél, Zágráb 190, Bécs 0.19.

Budapesti magánforgalom. Valu- ták: Napoleon 3200, dollár 900, cseh korona 970, lengyel marka 24, lej 555, dinár 1150, francia frank 6500.

Bécsi magánforgalom. Valuták: Cseh korona 6370, dinár 1950, ma- gyar korona 600, lengyel marka 185, lira 25200, dollár 6050, francia frank 43000, svájci frank 113000, marka 2150.

Bukaresti tőzsde. Valuták: Marka 78-80, francia frank 1080-1100, dollár 155-157, Napoleon 480-490.

A Központi Szálloda

télikertje ujonnan átalakítva ismét ren- delkezésére áll az elite közönségnek. Elsőrangú (luxus) étkezés, kitűnő fahorok, fi- gyelemes kiszolgálás. Esténként zenekongresszus.

Apróhirdetések

Apróhirdetés 10 szög — 10.— Lei
azonfelül minden szög — 1.—
vastagabb betűből — 1.50

VAJDA ELEMÉR részére levél van a Hegedűs-hírlap pirodában Nagyvára don

TÉLIKABÁT magas alakra el- adó. Szentegyház-utca 26. I. 3. Dél- előtt.

ALIG HASZNÁLT komplett tölgy- fa-háló eladó. Farkas-u. 6. jobbra.

ELADÓ egy kétkarikás gázfűző és két gázvasaló Ferenc József-ut 107. szám, I. emelet 3. ajtó.

ÜVEGES kirakatszekrények el- adók Háziipar Szövetség, Unió- utca 12.

SZOMBATON Egyetem-utca 3. számú házának lépcsőházában egy pénztárca találtatott Cergely Amália névre szóló iratokkal. Igazolt tulaj- donosnője átveheti kiadódhivata- lunkban.

FÜRÉSZMESTERI állást keres legjobb referenciákkal rendelkező kemény és puhafás szakember. — Azonnal beléphető. Megkeresést „Fűrészmaster” jelígre a kiadóba.

SÜRGŐSEN KERESSEK: Ispán, kulcsár, felügyelőraktárnoki, pénz- beszedő kondíciót bárhol. Közve- titők, protezsálók díjaztatnak. Cim a kiadóba.

TARSULNÉK 100000 lejre oly jövedelmező üzlethez, amely biztos megélhetést garantál. Választ „Ke- reskedő” jelígre a kiadóba kérek.

INTELLIGENS leány, jó írással, számolással, irodai teendőkhöz jár- tas, pénzártnoknői vagy irodai ál- lást keres. Cim „Szorgalmas” jeli- gére a kiadóba kérek.

VÁNYOLÁST, GYAPJUT FO- NÁS-SZÖVÉSRE vállalt Fonó-szö- vőgyár. Str. Dorobantilor (Honvéd- utca) 118.

ZONGORA ORÁT ad okleveles tanítónő. Megbeszélés 1-2 óra kö- zött, Ferenc József-ut 97-99., II. emelet 10.

2 SZÓLOPERMETEZO vörösréz- ből eladó. Farkas-utca 10. Stein- bach.

CSEREPFEDELES TYUKKET- REC 100 db. majorságra eladó. Farkas-utca 10 Steinbach.

APOLÓ ES TARSALKODONÓT KERESSEK. Cim a kiadóban 163 sz. alatt.

ALLAST KERES intelligens leány IV. polgárral. Ajánlatokat „Szor- galmas” jelígre a kiadóba kérek.

EGY intelligens idősebb urinő ajánlkozik anyahelyettesnek vagy idősebb urinál házfőnöknek hely- ben vagy vidéken. Megkeresések Z. R. jelígre a kiadóba kérek.

GRÓF WASS BÉLA mezővári gazdaságában 1922. január 1-éj belépésre egy szerényebb igényű nőtlen ispán kerestetik. Pályáz- hatnak józanéletű erélyes, szorgal- mas, koránkelő, teljesen megbízható egyének, kik a magtár és raktár kezeléshez is értenek és ezeket írásban is igazolni tudják. Folya- modványukat igényeik megjelölé- sével küldjék az intézőség címére Mezőzáh, Torda-Aranyos megye.

Felelős szerkesztő: DR. GROIS LÁSZLÓ
Kiadó: ELLENZÉK RESZVENYTARSASAG

Vashordók, szerszámok, épületvasalások, műszaki cikkek

Oberník & Drucker

Timisoara (Temesvár)

Strada J. C. Brătianu (Uri-utca) 2; szám.

Telefon: 7-89. szám.

Megérkeztek a legújabb bécsi modellek

Nagányi Józsefné kalapüzletébe,

Str. N. Jorga (v. Jókai-u.) 6. sz. alatt.

Erdélyi Szövőgyár raktára: Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-tér) 19.

Ajánlja finom gyapjúból készült szövetet. Elváltálja kereskedőkné visszaradát pamutfonalak feldolgozását. Vesztenfonalat

Mindenemű hajmunkát

legmodernebb kivitelben, legutányosabb áron, azonnal készíti a

Belvárosi Hölgyfodrász-terem

Piata Unirii 23. sz. Kapu alatt balra.

o o o o Haját veszek. o o o o

Előnyomdák részére szurt

sablonok, név- és monogram- sorozatok jutányos áron készülnek

Héjja Bélánál,

Cluj-Kolozsvár, Calea Reg. Ferdinand (Wesselényi M.-u.) 8. szám I. emelet.

RAGLÁN,

(átmeneti felöltő) iskolaruhák

Neumann M.

cégnél Cluj, Piata Unirii (Főtér)

Nagyválaszték! | | Elsőrendű szörmék!

Mártonffy

Testvérek

szűcs mesterek szőr meáru le- rakata, Cluj, Reg. Ferdinand 85. Uránia-palota. Vadbőröket bár- milyen mennyiségben veszünk.

Szakszertu munka! | | Szolid kiszolgálás!

Kölcsönt ingatlanra

előnyösen szerzek. Házak és üzletek eladását és vételét közvetítem.

Házak mindig kaphatók.

Dunky Kálmán

irodája Cluj, Főtér 10. Telefon 22.

Antik butorok

szakszerű kijavítását és minden- nemű asztalosmunkát elkészí- tetet, u. m. portál, üzleti be- rendezések, irodabehatároz- sek stb. a legolcsóbb áron

KOSZTA LÁSZLO asztalosmester vállalja Kolozsvár, Trefort-utca 13. sz.